ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓު

ވޮލިއުމް: 54 ޢަދަދު: 72 ތާރީޚު: 24 ޝައްވާލް 1446 – 22 އެޕްރީލް 2025 އަންގާރަ

ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2025/R-38

ކައުންސިލުތަކުގެ އިޚްތިޔާރުގެ ތެރޭގައިވާ ތަންތަނާއި މުދާ ހަވާލުކުރުމާއި، އެ ތަންތަނުގައި ކޮށްފައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓަށް ބަދަލުދިނުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ގަވާއިދު

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީސް
ބޮޑުތަކުރުފާނުމަގު
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ފޯން: 3336211
މޮބައިލް: 7242885
ވެބްސައިޓް: www·gazette·gov·mv

- ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތައް ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކޮށްދިނުމަށް އެދި ފޮނުއްވާނީ legalaffairs@po·gov·mv އަށެވެ.

ޓޫރިޒަމް ގަވަރމަންޓް އޮތޯރިޓީ

މާލެ،

ދިވެހިރާއްޖެ.

ކައުންސިލުތަކުގެ އިޚްތިޔާރުގެ ދަށުގައިވާ ތަންތަނާއި މުދާ ހަވާލުކުރުމާއި، އެ ތަންތަނުގައި ކޮށްފައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓް ބަދަލުދިނުމުގައި އަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ގަވާއިދު

ފިހުރިސްތު

1. ތަޢާރުފާއި ނަން 1
2. މަޤްޞަދު 1
3. ވަސީލަތްތަކާއި ބިނާތަކާއި ނުއުފުލޭ ހަރުމުދާ ހަވާލުކުރުން 1
4. އެއްބަސްވުމުގައި ހުރުން ލާޒިމު ކަންކަން 1
5. އިންވެސްޓްމަންޓް ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދޭން އަދަދު 2
6. އިންވެސްޓްމަންޓް އަގު އަދާކުރެވިދާނެ ގޮތްތައް 3
7. އިންވެސްޓްމަންޓް ދޭން ބަދަލާމެދު އުފެދޭ ޚިލާފު ތަފާތުވުން 3
8. ގަވާއިދުގެ ދަށުން ހަވާލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅާ ވަސީލަތް، ނުވަތަ ބިނާ ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދާ ޤައުމީ އިދާރާއާ ހަވާލުކުރުން 4
9. ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ޤައުމީ އިދާރާއާ ހަވާލުކޮށްފައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓްތައް 4
10. ގަވާއިދުގައި ނެތް ކަމެއް ދިމާވުން 4
11. ގަވާއިދު އިސްލާހުކުރުން 4
12. ގަވާއިދުގެ ދަށުން މުއްދަތު ގުނުން 5
13. މާނަކުރުން 5
14. ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުން އުވައިލެވޭ އުސޫލު 5
15. ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށުން 5

ކައުންސިލުތަކުގެ އިދާރާގެ ބެލުމުގައިވާ ބިނާތަކާއި މުދާ ހަވާލުކުރުމާއި، އެ ބިނާތަކުގައި ކޮށްފައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓް ބަދަލުދިނުމުގައި އަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ގަވާއިދު

ތަޢާރަފާއި ނަން

1. (ހ) މި ގަވާއިދަކީ، ކައުންސިލުތަކުގެ އިދާރާގައި ހިމެނޭ ވަސީލަތެއް، ނުވަތަ ބިނާއެއް، ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދަލެއް ދޫކޮށް އިދާރާއަކުން ހިފަން ބޭނުންވާ މަޝްރޫޢެއް ހިންގުމަށް ޖާގަ ނަގަން ބޭނުންވެއްޖެ ހިސާބުގައި، ދެފުށް ފެންނަ ހަމަހަމަ އުސޫލުތަކެއްގެ މަތިން، އެފަދަ ވަސީލަތްތަކާއި ބިނާތަކާއި ނުއުފުލޭ މުދާ އިދާރާތަކަށް ބަދަލުކުރުމުގައި އަމަލުކުރާނެ އިޖުރާއަތު ކަނޑައެޅުމަށް އެކުލަވާލައިފައިވާ ގަވާއިދެކެވެ.

(ށ) މި ގަވާއިދު އެކުލަވާލައިފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 2-56 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން ބާރު ލިބިގެންނެވެ.

(ނ) މި ގަވާއިދަށް ކިޔާނީ، "ކައުންސިލުތަކުގެ އިދާރާގެ ބެލުމުގައިވާ ބިނާތަކާއި މުދާ ހަވާލުކުރުމާއި، އެ ބިނާތަކުގައި ކޮށްފައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓް ބަދަލުދިނުމުގައި އަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ގަވާއިދު" އެވެ.

މަޤްޞަދު

2. މި ގަވާއިދުގެ މަޤްޞަދުތައް ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައި މި ވަނީއެވެ.

(ހ) ހަމަހަމަ އަދި އިންސާފުވެރި ބަދަލުދިނުމާ ގުޅޭ ނިޒާމެއް ޤާއިމުކުރުން.

(ށ) ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކާ ތަޢާރުޟުނުވާ ގޮތަށް ބަދަލުދިނުމުގެ އިޖުރާއަތު ފުރިހަމަކުރުމަށް މަގުފަހިކުރުން.

(ނ) ބަދަލުދިނުމުގައި ފުރިހަމަ ޝަފާފުކަމާއި ޒިންމާދާރުކަން ލާޒިމުކުރުމާއި ހައްލުކުރުމުގައި އަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުން.

(ރ) ޒިންމާދާރު އިދާރީ ނިޒާމެއްގެ ދަށުން، ވަސީލަތްތަކާއި ބިނާތަކާއި ނުއުފުލޭ މުދާ ހަވާލުކުރުމުގައި އަމަލުކުރާނެ އިޖުރާއަތު ކަނޑައެޅުން.

ވަސީލަތްތަކާއި ބިނާތަކާއި ނުއުފުލޭ މުދާ ހަވާލުކުރުން

3. ކައުންސިލުގެ އިދާރާގައި ހިމެނޭ ވަސީލަތެއް، ނުވަތަ ބިނާއެއް ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދަލެއް ދައުލަތުގެ އިދާރާއަކުން ބޭނުންކުރުމަށް ދޭން ނިންމައިފިނަމަ، އެ ކައުންސިލާއި ދައުލަތުގެ އިދާރާއާ ދެމެދު ވެވޭ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުންނެވެ.

އެއްބަސްވުމުގައި ހިމެނެން ޖެހޭ ކަންކަން

4. މި ގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެކުލަވާލާ އެއްބަސްވުމުގައި މަދުވެގެން އަންނަނިވި ކަންކަން ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

(ހ) އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ބަދަލު ދޭ ވަސީލަތްތަކުގެ، ނުވަތަ ބިނާގެ ނުއުފުލޭ މުދަލުގެ ތަފްސީލު.

(ށ) އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދޭ ބަދަލުގެ ފައިސާއާއި، އެ ފައިސާ ދޫކުރާނެ މުއްދަތު.

(ނ) އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދޫކުރާނެ ބަދަލުގެ ފައިސާ އަދާކުރާނެ ގޮތުގެ ތަފްސީލު.

(ރ) އެއްބަސްވުމުގެ މާއްދާއާ ޚިލާފުވެއްޖެ ނަމަ، އަމަލުކުރާނެ ގޮތް.

(ބ) އެއްބަސްވުމުގައި ނެތް ކަމެއް ދިމާވެއްޖެ ނަމަ، އަމަލުކުރާނެ ގޮތް.

(ޅ) އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ފުރިހަމަކުރަން އެހެން ކަންތައްތައް.

އިންވެސްޓްމަންޓަށް ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދޭން އަދަދު

5. (ހ) ޤައުމީ އިޤްތިޞާދަށް ކުރިއެރުން ގެނައުމަށް ބޭނުންވާ މަޝްރޫޢުތައް ހިންގުމަށް ޖާގަ ނަގަން ބޭނުންވާ ކައުންސިލުގެ އިދާރީ ސަރަހައްދުގައި ހިމެނޭ ވަސީލަތްތައް، ނުވަތަ ބިނާއެއް ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދަލަކީ، ކައުންސިލުން އިންވެސްޓްމަންޓެއް ކޮށްފައިވާ ވަސީލަތެއް، ނުވަތަ ބިނާއެއް ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދަލަކަށްވާ ނަމަ، އޭޖެންސީ ޤަބޫލުކުރާ ނުވަތަ، އެފަދަ ވަސީލަތެއް، ނުވަތަ ބިނާއެއް ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދަލެއް އަދާކުރަމުން ކައުންސިލާއި ޤައުމީ އިޤްތިޞާދަށް އެއްބަސްވާ، މިނިވަން އޭޖެންސީއެއް ނުވަތަ އަދާކުރަމުން ހުރި ޚިދުމަތާ ފެންވަރުގެ ހުރިހާ ޚަރަދެއް، އެ ވަސީލަތެއް، ނުވަތަ ބިނާއެއް ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދަލެއް އަދާކުރަންޖެހޭނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ވަސީލަތް، ނުވަތަ ބިނާ ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދަލެއް އަދާކުރަމުންދާ، އޭގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދޫކުރާނީ، އަންނަނިވި އަދަދުތަކުގެ ތެރެއިން ދެ ފަރާތުން އެއްބަސްވާ އަދަދެވެ.

(1) ވަސީލަތް، ނުވަތަ ބިނާ ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދަލުގެ އަގު؛

(2) ވަސީލަތް، ނުވަތަ ބިނާ ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދަލަށް ކައުންސިލުން ކުރެވިފައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓުގެ އަގު؛

(3) ވަސީލަތް، ނުވަތަ ބިނާ ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދާ ޤައުމީ އިޤްތިޞާދަށް ނުގެނުން، އޭގެ ބަދަލުގައި އެފަދަ ވަސީލަތެއް، ނުވަތަ ބިނާއެއް ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދަލެއް ހޯދުމަށް ނުވަތަ ހެދުމަށް ހިނގާނެ ޚަރަދު.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، އެ އަދަދުގެ (3) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހަރަދަން ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭނީ، ޤައުމީ އިޤްތިޞާދަށް ނުގެނުން ބޭނުންވާ ވަސީލަތެއް، ނުވަތަ ބިނާއެއް ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދަލެއް ކައުންސިލުން ރެވެނިއުއެއް ހޯދުމަށް ފުރުޞަތުދިނުމަށް ނުވަތަ ކައުންސިލުން އާމްދަނީއެއް ހޯދުމަށް ބޭނުންވާ ވަސީލަތެއް، ނުވަތަ ބިނާއެއް ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދަލެއްކަމުގައި ވާނަމައެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި އެ ފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ޤައުމީ އިދާރާއިން ހިނގުމަށް ބޭނުންވާ ވަސީލަތް، ނުވަތަ ބިނާ ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދާ ނަގަނީ، އެ ތަނަކުން ކައުންސިލުން ލޯނުކޮށްދިނުމަށް ޚިދުމަތް ޤައުމީ އިދާރާއިން ލޯނުކުރުމަށް ގޮތަށް ކަމުގައިވާ ނަމަ، މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ (3) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، އެ ފަދަ ތަނެއް ހުރުމަށް ނުވަތަ ހޯދުމަށް ދާ ހަރަދު ދިނުން ވާޖިބުވާނެއެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް، ނުވަތަ މިނިވަން އޮޑިޓަރެއް ނުވަތަ އަގުކުރުމަށް ހުއްދަ ލިބިފައިވާ ފަރާތެއް ވެލުއޭޓަރުން، ވަސީލަތް، ނުވަތަ ބިނާ ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދާ އަގުކުރުމަށް ދާ ހަރަދު އަދާކުރަންވާނީ ޤައުމީ އިދާރާއިންނެވެ. ނަމަވެސް، ކައުންސިލުން އެދޭ ނަމަ، ވަސީލަތް، ނުވަތަ ބިނާ ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދާ އަގުކުރުމަށް އޮޑިޓަރ ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ކައުންސިލުން އަދާކުރުމަކީ މި މާއްދާ ހުރަހެއް ނާޅާނެއެވެ.

(ޅ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ވަސީލަތަށް، ނުވަތަ ބިނާއަށް ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދަލަށް ކޮށްފައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓް އަގުގެ ބަދަލުދިނުމުގައި، އެ ވަސީލަތަކާ، ނުވަތަ ބިނާއާ ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދަލާ ގުޅިގެން ކައުންސިލުން ސަރުކާރަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއް އޮތް ނަމަ، އެ ފައިސާއެއް އުނިކުރުމަށްފަހު ބަދަލުދިނުމުގެ ކަންކަން ކުރިއަށްގެންދެވޭނެއެވެ.

އިންވެސްޓްމަންޓް އަގު އަދާކުރެވޭނެ ގޮތްތައް

6. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ވަސީލަތް، ނުވަތަ ބިނާ ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދާ އަގުކޮށް، އަންނަނިވި ގޮތްތަކުން ގޮތަކަށް އަގު އަދާކުރެވިދާނެއެވެ.

(ހ) އެކީ އެއްފަހަރާ އިންވެސްޓްމަންޓްގެ އަގު އަދާކުރުން.

(ށ) އިންސްޓޯލްމަންޓުން ބަހައިލައިގެން އިންވެސްޓްމަންޓްގެ އަގު އަދާކުރުން.

(ނ) ފައިސާއިން އިންވެސްޓްމަންޓް ބަދަލުދިނުމުގެ ބަދަލުގައި، ދައުލަތުގެ އެހެން ބިމެއް ނުވަތަ ވަސީލަތެއް ދިނުން.

އިންވެސްޓްމަންޓަށް ދޭނެ ބަދަލާމެދު އުފެދޭ ޚިޔާލު ތަފާތުވުން

7. (ހ) ޤައުމީ އިދާރާއިން ހިނގުމަށް ބޭނުންވާ ވަސީލަތެއް، ނުވަތަ ބިނާއެއް ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދަލެއް ކައުންސިލުން ކޮށްފައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓަކާ ބަދަލުދިނުމާމެދު ކައުންސިލާއި ޤައުމީ އިދާރާއާ ދެމެދު، މި ގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ އެއްބަސްވުމަކަށް ނާދެވިއްޖެ ނަމަ، އެ މައްސަލައެއް ހައްލުކުރަނީ، މާލީ ވުޒާރާގެ އިސްނެގުމުގެ މަތިން، ކައުންސިލާއި ޤައުމީ އިދާރާއި ލޯކަލް ގަވަރމަންޓް އޮތޯރިޓީއާއި މާލީ ވުޒާރާއާ ދެމެދު ކުރާ މަޝްވަރާގެ މަތިން، މާލީ ވުޒާރާއިން ކަނޑައަޅާ ގޮތެއްގެ މަތިންނެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ފަދައިން މަޝްވަރާކޮށްގެން އެކަން ހައްލު ނުވެއްޖެ ނަމަ، ގައުމީ އިދާރާއިން ނަގަން ބޭނުންވާ ވަސީލަތަކަށް، ނުވަތަ ބިނާއަކަށް ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދަލަކަށް ކައުންސިލުން ކޮށްފައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓަށް ދޭނެ ބަދަލާމެދު ގޮތެއް ނިންމާނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރުޢީ ކޯޓެއްގައި ދަޢުވާކޮށްގެންނެވެ.

8. ގަވާއިދުގެ ދަށުން ހަވާލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅާ ވަސީލަތް، ނުވަތަ ބިނާ ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދާ ގައުމީ އިދާރާއާ ހަވާލުކުރުން

(ށ) ގައުމީ އިދާރާއަކުން މަޝްރޫޢެއް ހިންގަން ބޭނުންވާ ބިމަކީ، ކައުންސިލުން އިންވެސްޓްމަންޓެއް ކޮށްފައިނުވާ ބިމެއް ކަމުގައިވާ ނަމަ، އެބިމެއް ނުވަތަ ގައުމީ އިދާރާއަކުން އެދޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން، 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ މުއްދަތުގައި އެބިމެއް ގައުމީ އިދާރާއާ ހަވާލުކޮށް، ގައުމީ އިދާރާގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްދޭންވާނެއެވެ.

(ނ) ގައުމީ އިދާރާއަކުން މަޝްރޫޢެއް ހިންގަން ބޭނުންވާ ބިމަކީ، ކައުންސިލުން އިންވެސްޓްމަންޓެއް ކޮށްފައިވާ ބިމެއް ކަމުގައިވާ ނަމަ، އެބިމަކަށް ކޮށްފައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓަށް ބަދަލުދިނުމުގެ އިޖުރާއަތު ފުރިހަމަކޮށް، ގައުމީ އިދާރާއަކުން އެދޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތުގައި، ގައުމީ އިދާރާއާ ހަވާލުކޮށް، ގައުމީ އިދާރާގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްދޭންވާނެއެވެ.

(ރ) މި ގަވާއިދުގެ އެހެން މާއްދާއެއްގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތުގައި 3 މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ގައުމީ އިދާރާއިން މަޝްރޫޢެއް ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ ބިމެއް ހަވާލުކޮށްނުދިނު ނަމަ، ނުވަތަ އެބިމާ ގުޅިގެން ދިމާވި މައްސަލައެއް ހައްލު ނުކުރެވިއްޖެ ނަމަ، އެ ބިމެއް ހަވާލުކުރާނީ، ޝަރުޢީ ކޯޓުން އެ މައްސަލައެއް ނިންމާ ގޮތެއްގެ މަތިންނެވެ.

9. ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ގައުމީ އިދާރާއާ ހަވާލުކޮށްފައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓްތައް

މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން، ގައުމީ އިދާރާއަކުން މަޝްރޫޢެއް ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ ވަސީލަތެއް، ނުވަތަ ބިނާއެއް ނުވަތަ ނުއުފުލޭ މުދަލެއް ކައުންސިލަކުން ނަގައި، ކައުންސިލުން އެތަނެއްގައި ކޮށްފައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓަށް ބަދަލު ދިނުމުގެ ކަންކަން ފުރިހަމަ ކޮށްފައިނުވާ ނަމަ، އެ އިންވެސްޓްމަންޓަކަށް މި ގަވާއިދުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތަށް ބަދަލު ދިނުމުގެ ކަންކަން 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތުގައި އެ ގައުމީ އިދާރާއަކުން ފުރިހަމަ ކުރަންވާނެއެވެ. އަދި، ގައުމީ އިދާރާއަކުން ވަކި މަޝްރޫޢެއް ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ ބިމެއް އެއީ، އިންވެސްޓްމަންޓެއް ކޮށްފައިނުވާ ބިމެއް ނަމަ، އަދި މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން، އެބިމެއް ހަވާލުކުރުމަށް ގައުމީ އިދާރާއަކުން އެދިފައިވާ ނަމަ، މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ މުއްދަތުގައި، އެބިމެއް ގައުމީ އިދާރާއަކާ ހަވާލުކޮށް ރަޖިސްޓްރީކުރުން ނިންމަންވާނެއެވެ.

10. ގަވާއިދުގައި ނެތް ކަމެއް ދިމާވުން

މި ގަވާއިދުގައި ނެތް ކަމެއް ދިމާވެއްޖެ ނަމަ، އެ ކަމެއް ހައްލުކުރާނީ، އެކަމުގައި ހިމެނޭ ކައުންސިލަކާއި ގައުމީ އިދާރާއާއި މާލީ ވުޒާރާގެ މަޝްވަރާއާއެކު ލޯކަލް ގަވަރމަންޓް އޮތޯރިޓީންނެވެ.

11. ގަވާއިދު އިސްލާހުކުރުން

މި ގަވާއިދަށް އެއްވެސް އިސްލާހެއް ގެނެވޭނީ، މާލީ ވުޒާރާގެ ލަފާގެ މަތިން ލޯކަލް ގަވަރމަންޓް އޮތޯރިޓީއަށެވެ.

ގަވާއިދުގެ ދަށުން މުއްދަތު ގުނުން

12. މި ގަވާއިދުގެ ބޭނުމަށް ޖަހައި މުއްދަތު ގުނާނީ، ސަރުކާރު ބަންދު ދުވަސްތައް ނުހިމަނައެވެ.

މާނަކުރުން

13. މި ގަވާއިދުގައި އެ އިބާރާތެއް ނުވަތަ ލަފުޒެއް ބޭނުންކޮށްފައިވާ ގޮތުން ކަނޑައެޅިގެން އެހެން މާނައެއް ދޭހަނުވާހައި ހިނދަކު، ތިރީގައިވާ އިބާރާތްތަކާއި ނުވަތަ ލަފުޒުތަކާއި ދީފައިވަނީ ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މާނަކުރުމެވެ.

(ހ) "ވަސީލަތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އެ އެއްޗަކުން ނުވަތަ ތަނަކުން ކައުންސިލަށް ފައިދާއެއް ނުވަތަ މަންފާއެއް ނުވަތަ ފަސޭހައެއް ލިބިދޭ ކޮންމެ އެއްޗަކަށް ނުވަތަ ތަނަކަށެވެ.

(ށ) "ބިން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކައުންސިލުން އެއްވެސް ސިފައެއްގައި، އެއްކަލަ ނުވަތަ އެއްވެސް މިންވަރަކަށް އިމާރާތްކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ބިނާކޮށްފައިވާ ތަނެއްތަން ނުވަތަ އިމާރާތްތަކާއި ނުވަތަ ތަކެއްޗަށެވެ.

(ނ) "ނުއުފުލޭ މުދާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ބިމާއި އިމާރާތް ނުވަތަ، ގަސްގަހާގެހި ހިމެނޭހެން، ދާއިމީ ގޮތަކަށް، ބިމަށް ނުވަތަ އިމާރާތަށް ނުވަތަ އެ ނޫން ވެސް ތަނެއްގައި ހަރުކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ހަރުކުރެވިފައިވާ ނުވަތަ ހަރުލައިފައިވާ ތަކެއްޗަށެވެ.

(ރ) "ކައުންސިލް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ރަށު ކައުންސިލާއި އަތޮޅު ކައުންސިލާއި ސިޓީ ކައުންސިލަށް ނިސްބަތްކޮށެވެ.

(ބ) "ޤައުމީ އިދާރާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސަރުކާރުގެ މިނިސްޓްރީތަކާއި އޮފީސްތަކާއި މި ތަންތަނުގެ ސީދާ ބެލުމުގެ ދަށުން ހިންގާ އިދާރާތަކާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން އުފައްދައި، ހިންގަމުންދާ ދައުލަތުގެ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކެވެ.

(ޅ) 'ތަންތަން' ނުވަތަ 'ތަން' ނުވަތަ 'ތަނެއް' ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ހިންގުމުގެ ޤާނޫނުގެ 2-56 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ބޭނުމަށް، ކައުންސިލްގެ އިޚްތިޔާރުގައި ހިމެނޭ ވަސީލަތްތަކާއި، ބިންތަކާއި ނުއުފުލޭ މުދާ ހިމެނޭގޮތުންނެވެ.

ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުން އުވިގެންދާ އުސޫލު

14. މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 2-56 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ދަށުން އެކުލަވައިލައި މިހާރު އަމަލުކުރަމުން ގެންދާ، (12 އޮކްޓޫބަރު 2021 ގައި ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިއުކޮށްފައިވާ) 'ކައުންސިލުތަކުން ކޮށްފައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓްތަކަށް ބަދަލު ނަގައިދިނުމާ ގުޅޭ އުސޫލު' އުވިއްޖެއެވެ.

ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށުން

15. މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފަށާނީ، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި މި ގަވާއިދު ޝާއިއުކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެންނެވެ.